

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

"У дапамогу педагогу"
Серыя

*Сто тысяч год князай вакол шумкнур налі,
Сто тысяч год князай вакол гуднур дубровкі,
Накнур гурнур вакол свідтэй наша мова,
Накнур гурнур беларусы на Зямлі.*

У. Жаўкевіч

1 (243)
студзень
2022

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Запрашаем на ўрок

- 3 *Навумчык М. І.* Вячаслаў Адамчык. Апавяданне «Салодкія яблыкі» (VI клас)
- 9 *Бекіш І. А.* Казімір Камейша. Кніга «Фурганны звон» (урок дадатковага чытання ў X класе)
- 16 *Троцкая Т. А.* Займальны дыдактычны матэрыял на ўроках беларускай літаратуры ў XI класе
- 21 *Пяткевіч Л. А., Адьнец В. М.* Карткі-заданні да ўрокаў па беларускай літаратуры (XI клас)
- 23 *Шырынана Л. В.* Вымаўленне і правапіс галосных *e, ё, я* ў спрадвечна беларускіх і запазычаных словах (V клас)
- 28 *Белановіч М. Э.* Ступені параўнання прыслоўяў (VII клас)
- 31 *Севасцьянавіч Н. У.* Сказы з абагульняльнымі словамі пры аднародных членах, знакі прыпынку ў іх (першы ўрок, VIII клас)
- 35 *Лабачэўская С. У.* Падагульненне і сістэматызацыя вучыцельнага па раздзеле «Бяззлучнікавыя складаныя сказы: будова, значэнне, ужыванне» (IX клас)

Методыка і вопыт

- 38 *Новік В. В.* Дыягнастычныя самадыктанты для вучняў IX—XI класаў
- 44 *Якімоўч А. М.* Вывучаем беларускі правапіс: практыкум

Рыхтуемца да тэсціравання

- 49 *Васілевіч С. Л.* Вучэбна-трэніровачныя тэсты па беларускай мове: комплекснае заданне № 97

Пазакласная работа

- 53 *Бушыла Н. В.* Міхась Стральцоў: жыццё ў слове: літаратурная гасцёўня для вучняў IX—XI класаў
- 59 *Есіс Я. В.* Жыццяпіс і агляд творчасці Алеся Гаруна (інтэлектуальная гульня «Чорны кот» для вучняў X класа)
- 62 *Грэбень Т. К.* Інтэрактыўная гульня «Не пакідайце ж мовы нашай беларускай!» (IX—X класы)

На **другой старонцы** вокладкі — партрэт Алеся Гурло (1892—1938). *Мастак А. Ю. Прынькова.*

На **трэцяй старонцы** вокладкі — фотаздымак помніка Сымону Буднаму ў Нясвіжы. Устаноўлены ў 1982 г. перад будынкам былой плябаніі. *Аўтары помніка — скульптар С. Гарбунова, архітэктар Ю. Казакоў. Фота К. К. Шастойскага.*

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдзяўду невыключных маёмасных правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя способы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса).

Рэдактар А. В. Міронцава. Карактар А. У. Бельская. Макет і вёрстка І. М. Кузьмянковай.

Выхад у свет 29.01.2022. Фармат 60×84¹/₈. Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-выд. арк. 6,02. Тыраж 1124 экз. Заказ 2. Цана свабодная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзёўнага, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 393-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СГАРТ».

ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Кнорына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск